

JANUARI 1937

No. 9

21e Jaargang

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen
R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”,
gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd
Cio per amo, nenio per forto. (*S. Franc. de Sales*)
Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementprijs
f 2.50 per jaar
Eksterlanda Jarabono f 3.—

Adres der Redactie:
P. M. BROUWER
Pahudstraat 134
's-Gravenhage.

Afzonderlijke Nummers
20 cent.
Advertentiën
50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

La ĈEFESTRARO kaj la REDAKCIO
de „NEDERLANDA KATOLIKO”
deziras al ĉiuj anoj kaj legantoj
PROSPERAN kaj DIBENITAN NOVJARON.

BLOEDELOOS INTERNATIONALISME.

De tijd dat mensen aan spoken geloofden is langzamerhand wel voorbij. Er zijn echter nog steeds mensen, die spoken zien. Zo in onze dagen de mensen die in Nederland zich geroepen voelen Volk en Vaderland te redden van de ondergang door de stem van het bloed zo luid te laten spreken, dat... het gezonde verstand en de nuchtere logika moeten zwijgen. Die zozeer vastgeworteld zitten in het nationalisme dat alles wat maar INTERnationaal is boven hun bevattingsvermogen gaat en daarom aangezien wordt voor een spook.

„Volk en Vaderland” van 13 Nov. '36 besteed ruim 2 kolommen aan de bestrijding van zo'n spookgestalte. „Ontwortelde Volkskracht” staat boven het spokenbestrijdende artikel. „Esperanto als middel der Internationale” is het angstaanjagend onderschrift. „Nu ook concurrentie van Katholieke zijde.” is de opvallende ontdekking waarvan VoVa kond doet aan haar lezerskring.

Marx was een Jood en Zamenhof was een Jood. Het verband tussen Marxisme en Esperanto is dus volkomen duidelijk.

Het Esperanto „streeft naar een geestelijke internationalisering zoals het marxisme naar een staatkundige en economische internationale streeft.” „De Russische communistische propaganda wordt mede gedreven door middel van Esperanto-correspondentie... en het resultaat van dit alles is: directe bevordering van marxistische propaganda, indirecte internationalisering der geesten en losweken van welmenende maar onnozele „idealisten” van eigen volk en eigen cultuur, zodat ze uiteindelijk ook voor directe marxistische propaganda rijp worden.”

Aldus VoVa, hiermee erkennend, dat Esperanto als taal een machtig middel is ter propagering van ideeën en leerstellingen. Maar vergetend dat welmenende idealisten nu juist niet „onnozel” behoeven te zijn. De Communisten zijn in geen geval onnozel. Daarom gebruiken ze juist Esperanto.

„Toen men van rode zijde zich op het Esp. wierp ontdekte men van Katholieke zijde, dat men dat ook kon en zo ontstond er een Katholieke Esperantobeweging.” Vova is wel op de hoogte. We kunnen ons echter haar schrik voorstellen bij het zien van dat spook: De Katholieke Esperantobeweging die „verzeild raakt” in marxistisch vaarwater en achter de „marxistische dwaallichten” aanloopt en tenslotte terecht komt in het „marxistisch moeras”.

We kunnen VoVa gerust stellen. De Katholieke Esperantobeweging is heus in staat zich zelf te blijven. Het propageren van Esperanto is nog wel iets anders dan het propageren van het Communisme. Iedereen, die Duits spreekt, is daarmee nog geen aanhanger van Hitler.

Maar, zegt VoVa, met Esperanto verzeilt men in het „bloedeloos internationalisme”, en dat is volgens VoVa „de natuurlijke levenssfeer van het marxisme”. Zodoende tast men volgens „VoVa” mede „de grondslagen aan, waarop elke waarachtige volksgemeenschap ten allen tijde heeft berust en op welke vernietiging het marxisme het aanlegt.”

Spoken. Voor VoVa bestaat er alleen maar een internationalisme dat bloedeloos is. Het vergeet het bestaan van b.v. de *bloedige* internationale der bewapeningsfabrikanten, die leeft van de „nationale” gevoelens van hen voor wie de Staat en het Volk de Hoogste Waarde is. Deze gebruikt geen Esperanto. Het vergeet dat er bestaat een internationalisme, gebouwd op een gezond nationalisme, dat de waarde van 't volk de Natie en

de Staat ten volle erkend, dat zich echter bewust is van de noodzakelijke samenwerking van de volkeren tot aller welzijn. Esperanto kan en moet hier helpen.

Het vergeet dat een internationalisme, dat behalve naar de stem van het bloed ook luistert naar de stem van het hart dat klopt voor geheel de mensheid, niet „bloedeloos” behoeft te zijn, en dat de „stem des bloeds” kan voeren tot een „bloederig” internationalisme waarin de stemmen van kannonnen gaan meespreken.

Het kent niets anders dan een nationalisme dat voert tot de vernietiging van de Volkeren en Vaderlanden. Dit Nationalisme ziet in Esperanto een gevaar. Het weet niets van een Internationalisme dat de Volkeren en de Vaderlanden voert tot organische samenwerking, mede tot heil van eigen Volk en Vaderland. Dit Internationalisme werkt voor en met Esperanto.

Het vergeet dat de Katholieke Kerk een internationale organisatie is en dat Katholieken zich niet kunnen en mogen opsluiten in de zeer beperkte kring van „Volk en Vaderland”. Als er is een Katholieke Esperantobeweging dan is die er om dienst te bewijzen aan een instantie, die alle Volken en Vaderlanden omvat. En dan is die er niet als concurrent of als aanhangwagen van het marxisme. En dan is die er niet ter vernietiging van de grondslagen, waarop elke waarachtige volksgemeenschap berust, zelfs niet op vernietiging van de grondslagen waarop VoVa *meent* dat de volksgemeenschap berust.

Het is wel te begrijpen, dat de Posterijen bezwaar hebben tegen een propagandazegel met een portret van Mussert en *niet* tegen een plakzegel met het portret van Zamenhof „de Russische Jood”. (VoVa ziet het Russische spook, Zamenhof was een Pool).

Maar dat is toch geen reden om zoveel spoken te gaan zien.

We raden aan het eens te proberen met een plakzegel, die niet zoveel lijkt op een postzegel. Misschien dat dan „Mussert wint” en de posterijen geen bezwaar meer hebben.

NEDERLANDA ESPERANTO-EKZAMENA KOMITATO.

De examens voor 1936 zijn geëindigd.

Aan het A examen namen deel 371, afgew. 77, gesl. 294

Aan het B examen namen deel 95, afgew. 30, gesl. 65

Te zamen	466	107	359
----------	-----	-----	-----

Rijksgecommitteerde bij de examens was de heer J. van Andel, Insp. gymn. en Midd. onderwijs.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

NIEUWE AFDEELINGEN.

De evolutie van den Bond gaat nog steeds in stijgende lijn. Wederom zijn 3 nieuwe afdelingen toegetreden met ingang van 1 Jan. 1937, nl.: VUGHT met 30 leden, MOLENBERG met 35 leden en HAAG 3 (Jeugdafd.) met 12 leden.

Dat in de woonplaats van onzen Perschef, Frater Wigbertus een afd. MOEST komen, is vanzelfsprekend, maar dat wederom een flink aantal geïnstruistoij e.a. uit Vught en Molenberg (waar na een gehouden spreekbeurt van Frater Wigbertus de afd. is opgericht) onze groeiende gelederen komen aanvullen, is NIET ZOO gemakkelijk te bewerken. Daar is propagandistisch vuur voor noodig, dat voortdurend gevoed door liefde voor den Bond en 't Katholiek Esperantisme, in plaats van leege woorden, DADEN voortbrengt.

HULDE Frater Wigbertus!

De Besturen en leden HARTELIJK WELKOM in onze bloeiende organisatie.

LEDENLIJST EN JAARBOEK I.K.U.E.

De N.K. Ledenlijst voor opneming in 't Jaarboek van I.K.U.E. is verzonden aan den Alg. Secretaris S-ro Berka te Brno.

Mutaties, gegevens of anderszins, welke ons bereikten NA 20 Dec. 1936 konden niet meer behandeld worden. Van diverse afdn ontvingen wij GEEN gegevens voor afzonderlijke opneming in 't jaarboek; de Afd. Arnhem 1 bleef in gebreke ons de afd.-ledenlijst toe te zenden.

Naar aanleiding hiervan moeten we de leden van N.K. er op attent maken, dat voor eventueele tekortkomingen het Bondssecretariaat NIET verantwoordelijk kan worden gesteld.

De secretariaten, die ons tijdig vóór 1 Dec. ledenlijst en gegevens toezonden, onzen hartelijken dank.

„ESPERO KATOLIKA”.

De Prezident van I.K.U.E., S-ro Heilker heeft ons officieel bericht doen toekomen, dat het contract voor de overname van „Espero Katolika” is geteekend door de betrokken instanties, waardoor ons internationaal tijdschrift met ingang van 1 Jan. in officieel EIGENDOM aan I.K.U.E. is overgegaan.

Bij schrijven van 2 Nov. heeft de Alg. Secr.-Penningm. van I.K.U.E. S-ro Aleš Berka ons verzocht de leden van N.K. dringend te verzoeken GEEN abonnementsgelden op E.K. over te maken aan het oude Administratie-adres. In het Februari-No.

van N. K. zullen hieromtrent meerdere bijzonderheden verschijnen.

Zooals reeds in Dec. No. van N. K. is medegedeeld, kunnen bereids abonnenenten op 't nieuwe Espero Katolika' worden opgegeven aan het Bondssecretariaat van N. K. Glymesstraat 21, Bergen op Zoom.

Reeds zijn meerdere abonnenenten genoteerd naar aanleiding van 't advies van Bondsvoorzitter, die vertolkend de gevoelens van het geheele Hoofdbestuur, de N.K. leden dringend aanspoorde het abonnement op 't oude E.K. af te doen schrijven.

Wij hopen, dat tientallen, honderdtallen zich spontaan zullen abonneeren op het nieuwe „Espero Katolika” van I.K.U.E., waarvoor we spoedige aanmeldingen gaarne tegemoet zien.

BONDSSECRETARIS.

VERKLARING BETREFFENDE S. Kr.

In een artikel voorkomend in ons vorig nummer, werd de vraag gesteld of de leden van „Suda Kruco” wel op de hoogte zouden zijn met de in het bisschoppelijk schrijven uitgedrukte wenschen. De voorzitter van „S. K.” bericht ons, dat de betreffende brief in de ledenvergadering is voorgelezen. Wij stellen er prijs op hiervan mededeeling te doen. Hoever de eigen verantwoordelijkheid der leden onder deze omstandigheden zich uitstrekt, willen wij niet beoordeelen.

LEZINGEN BONDSPRESIDENT.

Op uitnodiging der betreffende afdelingen heeft de bondspresident een lezing gehouden over historie, doel en wezen der katholieke Esperantobeweging op 11 November in Bergen op Zoom, op 17 November in Roelofarendsveen, op 30 November in Hoorn en op 8 December in Amersfoort.

OPROEP!

Aan U, lezers van NEDERLANDA KATOLIKO, kom ik persoonlijk vragen, U zonder verwijl te abonneren op ons NIEUWE internationaal orgaan „Espero Katolika”, dat op 15 December 1936 in eigendom is overgegaan aan I.K.U.E. en van nu af staat onder hoofdredactie van den bekwamen heer P. M. Brouwer, redacteur ook van dit orgaan.

De toon en de inhoud van Espero Katolika waren de laatste maanden zozeer beneden peil, dat ook ik met velen van U het niet langer wenste te ontvangen. Nu echter kunnen wij garanderen uit naam van het bestuur van I.K.U.E., dat vanaf het Januarinumnummer opbouwend werk zal worden geleverd, waarvoor vele landelijke medewerkers hun hulp hebben toegezegd.

Om het abonentental zo hoog mogelijk op te voeren, is de abonnementsprijs verlaagd tot f 1.50 per jaar, zodat zulks voor niemand meer bezwaarlijk kan zijn.

U weet, hoe ook mijn persoon de laatste tijd het mikpunt is geweest van felle aanvallen. Ik heb alles in volkomen lijdelijkheid over mij laten gaan en mij niet verwaardigd zelfs een enkele letter van verweer in E.K. te doen opnemen. Ik wil nu verder gaan en openlijk uitspreken, dat ik de mij aangedane beledigingen van harte vergeef.

Aan U, lezers van *Nederlanda Katoliko*, vraag ik slechts, mij in mijn zware taak te steunen, niet het minst door Uw onmiddellijk abonnement. Wij gaan thans gezamenlijk ons 19de internationaal kongres voorbereiden, dat van 31 Juli tot 4 Augustus in Den Haag zal plaats hebben.

Moge er met Gods hulp thans een tijd van vredige arbeid aanbreken!

P. HEILKER,

President van I.K.U.E.

INTERNACIA KATOLIKA INFORMEJO.

Ontvangen van de clubs: Tilburg, Den Haag (I.P.K.A.), Wormer, Schiedam, 's-Bosch, Rotterdam (L.K.S.), Roosendaal, samen 25,97½ gld. Vergadering H. B. 1,85 gld.; Sro K. te R. 0,52 gld.; N. N. 1,29 gld. Aan allen dank!

Aan alle weldoeners Gods beste zegen in 1937!

Mag ik aan alle lezers eens een vurig gebed vragen voor onze meer dan 560 „Informetintoj” gedurende de komende gebedsweek 18-25 Januari. Dat zijn juist de dagen, waarop we I.K.I. niet mogen vergeten. Dan immers vraagt de gehele wereld, katholieken en protestanten, aan God om „één schaapstal en één Herder”.

Wie kan ons helpen of weet waar nog verkrijgbaar is het prachtboekje: „Respondoj al kontraŭreligiaj paroloj” van Mgr. de Ségur? Ik heb er indertijd enkele 10-tallen gekocht in Graz(O), maar deze zijn zo goed als op en ik vrees, dat het boekje niet meer te krijgen is. Ook „Kie estas la Eklezio de Kristo?” raakt uitgeput. Als we nu maar eens zover konden komen, dat ons tijdschriftje „Vojo-Vero-Vivo” maandelijks en in groter omvang kon verschijnen, dan kon dit ons „Informilo” worden. Maar dan moeten er nog veel meer abonné's komen. Er hebben er zich nog maar weinig opgegeven. Velen zeggen en schrijven wat een der eerste abonné's ons schreef: „Het werk van I. K. I. vind ik wel het allermooiste, wat men met Esperanto doen kan, dat is werkelijk Esperanto op zijn best! Antaŭen en Nom' de Dio!” Help ons dan!

NEEMT EEN ABONNEMENT OP „VOJO-VERO-VIVO“.

Nog iets: We zien tegenwoordig het aantal clubs met iedere maand groter worden. Goddank! Maar welke doen er mee aan de 1-cents-actie? Gaarne had ondergetekende daarover een klein berichtje. Ook van verschillende reeds lang bestaande clubs zien we nooit de naam in het giftenlijstje vermeld. Jammer!

Fr. M. MONULFUS

I. K. I-Secretaris, Giro 268507.

UIT DE AFDELINGEN.

BERGEN OP ZOOM „NIA KATOLIKA IDEALO“.

La 29an de Novembro 1936 ni festis la dekjaran ekzistadon de nia grupo.

Matene je la 8a ni kunvenis en „Juvenaat v.d. Paters van t' H. Hart" por ĉeesti Sanktan Meson.

Posttagmeze je la 3a ni atendis niajn gastojn en salonego de la „Hollandsche Tuin“.

Iom post iom ili envenis kaj baldaŭ nia prezidantino povis bonvenigi la ĉeestantojn, inter ili speciale S-ron Van der Burgt, kiu estas unu el la fondintoj de katolika esperantista grupo en Bergen op Zoom.

S-ro Brand en sia propaganda parolado admonis nin eĉ iom tro akre, montri ĉiam kaj ĉie, ke ni estas katolikaj esperantistoj. Li ankaŭ klopodis konvinki la ĉeestantajn neesperantistojn, ke ja preskaŭ estas necese lerni nian internacian helplingvon.

La ĉefestraro de N.K. deligis finon Simonis por transdoni plei korajn bondezirojn. Frato Wigbertus gratulis nin per elkora, sprita kaj gajiga parolado. Krom tiujn du gratulojn ni ricevis multajn aliajn. La poŝto eĉ alportis 15 el la eksterlando. „De Gooische Troubadours" prizorgis la gajigan parton de la tago.

La ekspozicio de esperantaĵoj, kvankam malgranda, altiris la intereson de multaj vizitantoj. Ni respondis pri multaj demandoj. El la kvar ĉeestantaj instruistoj de la „Katholieke Esperanto Onderwijs Centrale" S-ro Van der Burgt kaptis la okazon por propagandi la duan kurson.

Sume ni konvinkigis, ke nia festo iom kunhelpis en la propaganda por esperanto kaj do estas kontentaj. Pro tio ni esprimas elkoran dankon al ĉiuj kunhelpintoj, speciale al nia sekretario S-ro Dereks la plej fervora en tiu laboro.

N. K. I-ano.

„PASTRO KAO UIT CHINA”.

In de 2e helft van Januari e.k. spreekt Pastro Kao voor onze afdeling van *Bergen op Zoom*.

Afdelingen of verspreide leden, die daarbij aanwezig willen zijn, kunnen inlichtingen bekomen bij den secretaris S-ro J. Dercks, Antwerpschestraat 43, Bergen op Zoom.

„SANKTA AMANDO”, LAMSWAARDE.

Zondag 22 November j.l. was de Zeeuwsch-Vlaamsche Esperanto-propagandadag. Van heinde en ver waren de belangstellenden gekomen, terwijl ook de wereldlijke en geestelijke overheid zich niet onbetuigd liet. Aanwezig waren o.m. de Z.E. Heer Pastoor en Kapelaan Bongenaar van Groenendijk, terwijl de Burgemeester telegrafisch bericht van verhindering had gezonden.

Na de opening verkreeg allereerst het woord den heer F. J. v. d. Burgt uit Bergen op Zoom, die een uitvoerige lezing hield over: „De Katholieken en Esperanto”, die door het talrijke publiek met spanning werd aanhoord en een daverend applaus ontketende.

Vervolgens gaf de heer L. L. A. Verpalen uit Ginneken een korte Esperantoles, waarna eenige mededeelingen betreffende de K.E.O.C. werden gedaan, o.a. dat het maandblad „Radiaro” zou worden uitgegeven.

Onder de pauze was er gelegenheid de door den heer Verpalen keurig ingerichte Esperanto-tentoonstelling te bezichtigen. Na de pauze hield de heer Verpalen nog een toespraak met als onderwerp „De hechte schakel in het wereldverkeer”. Namens het bestuur van „Sankta Amando” breng ik langs dezen weg nogmaals onzen dank aan allen, die hebben medegewerkt dezen dag te maken tot „een geslaagde dag”, speciaal de beide sprekers.

DE SECRETARIS.

AMERSFOORT. „PASTRO PELTIER”.

Deze vereniging onderbrak haar serie wintercursussen om de Bondsvoorzitter de heer Damen uit Den Bosch aan het woord te laten. Voor een goedbezette zaal sprak de heer v. Gasteren het openingswoord en stelde de heer Damen aan de vereniging voor. Deze begon zijn inleiding met een woord van lof aan de Afd. Amersfoort en gaf vervolgens een stuk geschiedenis van de Katholieke Esperantobeweging. Ook het doel van deze beweging werd uiteengezet. Een hartelijk applaus beloonde spreker voor zijn mooie rede.

Mededeling werd gedaan van een te houden Zamenhofherdenking en van het 19e internationale Kath. Esp. Congres, dat van 29 Juli - 4 Aug. 1937 in Den Haag zal plaats hebben.

Uit een verslag in „De Eembode” van 11-12-'36.

GINNEKEN.

„Por Mondpaco” hield Zondag 13 December een Alg. Ledenvergadering. Na een kort welkomstwoord werden de notulen voorgelezen en goedgekeurd. „Radiaro”, het orgaan van de Kath. Esperanto-Onderwijs-Centrale in Nederland, werd nog eens met klem aanbevolen. Hierna hield „nia prezidanto” een korte herdenkingsrede naar aanleiding van den geboortedag van Dr. Zamenhof op 15 Dec.

Van het Oranje-Comité was een verzoek binnengekomen om medewerking te verleen aan de te houden optocht op 7 Jan. (huwelijk Prinses). Er werd besloten bij de lichtstoet aan te sluiten.

In Maart hopen we ons 2-jarig bestaan te vieren. De jaarvergadering met feestavond zal plaats vinden op Zondag 7 Maart. 5 Heeren-leden zullen het avondprogramma inkleeden.

Hierna werd besproken de aanschaffing van een vaandel (vlag). Ons lid-kunstenaar R. Peskovsky was verzocht eenige ontwerpen te maken. Een viertal werd vervaardigd, allen even prachtig, zoodat de keuze niet gemakkelijk was. Eenige dames- en heeren-leden kregen de niet-lichte taak genoemd plan te verwezenlijken.

SECRETARIS.

DIVERSE BERICHTEN

NEDERLANDA SOCIETO DE BLINDAJ ESPERANTISTOJ.

Bovengenoemde vereeniging hield op 21 November j.l. in gebouw Handwerkers Vriendenkring te Amsterdam een jaarfeest welk in alle opzichten geslaagd mag heeten.

Het voornaamste doel van de avond was: om nogmaals aan de buitenwereld te toonen dat de blinden geen „onvolwaardigen” zijn maar in alle opzichten kunnen meedoen.

Nog hoor ik in gedachten het prachtlied: „Pluva Tago” gezongen door een lid begeleid door den componist den heer Meyer, om nog maar niet te spreken van tooneelspel, declamatie, pianospel enz. De voorzitter de heer Israëls hield een Esperantorede van $\pm$ 1 uur; en wist de luisteraars van 't begin tot het einde te boeien. Een volledig verslag zou te veel plaats vergen, maar laat mij U raden: „Onthoudt de naam Nosobe en als U nog eens hoort van een feestavond van die vereeniging, gaat er heen en U zult een genotvolle avond beleven.

Secretaris A. R. K. E. V.

Amsterdam.

KRASNAPOLSKI.

Het bekende hotel „Krasnapolski” te Amsterdam is begonnen Esperanto te gebruiken. De inlichtingen in de hotelkamers worden vanaf heden ook gedrukt in het Esperanto. Wie in de Warmoesstraat komt kan dit even gaan controleren.

ESPERANTO ĈE LA LYON 'A FOIRO.

La uzado de Esperanto ĉiujare pligraviĝas ĉe la Lyon'a Foiro. La nombro de esperantaj korespondajoj kreskis de 227 en 1934 al 265 en 1935 kaj al 401 el 33 diversaj landaj en 1936.

La Lyon'a Foiro ĵus eldonis novan kvinkoloran afison 70 × 100 cM. kaj novan sorbpaperon. Tiuj propagandiloj estos sendataj senpage al la esperantistaj grupoj, kiuj deziras ilin utiligi por ekspozicioj. Estos aldonataj prospektoj kaj poŝtkartoj laŭ la restanta provizo.

Skribi: Foire de Lyon, Esperanto-Fako, rue Ménéstrier, LYON (FRANCUJO).

RIO DE JANEIRO.

Het Braziliaanse Ministerie van Buitenlandse zaken heeft uitgegeven een Gids voor Rio de Janeiro, waar het 9e Braziliaanse Esperanto Congres zou plaats hebben. Deze rijk geïllustreerde gids is geheel in Esperanto gedrukt.

SPREKERS VOOR PROPAGANDA - AVONDEN.

P. Brand, Jutphaascheweg 92, Utrecht.

P. M. Brouwer, Pahudstraat 134, Den Haag.

F. J. v. d. Burgt, Glymesstraat 21, Bergen op Zoom.

H. Damen, Brugstraat 10, 's-Hertogenbosch.

J. M. B. Elias, Schotersingel 61, Haarlem.

P. Heilker, Hoofddorp.

J. P. Korting, Tongelreschestraat 282 b, Eindhoven.

Pater Call. Preller O. P., v. Oldebarneveldstr. 91, Rotterdam.

Pater G. J. Vonk S. C. J., Wittenburgergracht 5, Amsterdam.

E. Wensing, Benthuiserstraat 105 b, Rotterdam.

J. H. Westen, St. Lucasstraat 5a, Groningen.

Frater Wigbertus van Zon, Huize Steenwijk, Vught.

Hoe men een Vereeniging feilloos ten gronde kan richten . . .

Het „Algemeen Weekblad voor den Middenstand” heeft het moedige initiatief genomen voor samenstelling van ’n „Bloemlezing van methodes, waarop men een vereeniging te gronde kan richten”.

De 31 voorgestelde methodes zijn echter niet allen voor de Esperanto-beweging geschikt. We laten hieronder een 12-tal volgen, over wiens effect bij toepassing geen ongerustheid hoeft te bestaan. Succes gegarandeerd! . . . .

1. Bezoek nimmer een vergadering.
2. Zoudt U eventueel toch een vergadering bezoeken, kom dan ten minste te laat en zorg er voor, dat door Uw binnentreden de vergadering zoveel mogelijk gestoord wordt.
3. Kom in elk geval niet, indien het weer niet ten volle meewerkt.
4. Indien U echter een vergadering bijwoont, breek dan het werk van het bestuur en andere leden zoveel mogelijk af.
5. Neem nimmer een functie aan in het bestuur of anderszins, want critiseren is veel gemakkelijker dan zelf iets te presenteren.
6. Betaal Uw contributie zo laat mogelijk of, als het enigszins kan, in het geheel niet.
7. Span U vooral niet in om nieuwe leden te werven. Laat dit liever over aan den secretaris.
8. Indien men geen kwitantie aanbiedt voor de contributie, betaal dan niet.
9. Indien men bij vergissing een kwitantie aanbiedt, nadat U reeds betaald hebt, bedank dan als lid.
10. Indien U de voordelen van het lidmaatschap ook kunt verkrijgen zonder lid te zijn, is dit natuurlijk de aangewezen weg; het is gemakkelijker en . . . goedkoper!
11. Ga tijdens de vergadering met al het voorgestelde accoord, doch bestrijd het daarbuiten.
12. Geef nimmer inlichtingen, indien men er U naar vraagt.
„Wien de schoen past, trekke hem aan”.

NICO HOEN Jr.

J. PASTOOR †

In Den Bosch overleed op 23 December j.l. een onzer pioniers uit de Katholieke Esperantobeweging, de heer Johan Pastoor. De jongeren onder ons zullen zijn naam nauwlijks gehoord hebben, en toch heeft de heer Pastoor groote verdiensten vergaard voor de Katholieke Esperantobeweging. De jaren van zijn actie in onzen Bond liggen reeds ver achter ons, maar aldegenen die oud genoeg zijn geworden in onze beweging zullen de jaren zijner werkzaamheid stellig nooit vergeten. In 1912 reeds werd hij voorzitter van de 's-Hertogenbosse R. K. Esperantovereeniging en in die kwaliteit heeft hij buitengewoon veel voor onze beweging gedaan. Onze oud-gedienden zullen zich nog de jaarvergadering herinneren van Zondag 20 April 1913, die zoo'n groot succes werd, dank de omvangrijke voorbereidingen vooral, door den heer Pastoor. In de jaren 1914-1918 — de oorlogsjaren — heeft hij een bijzonder groote activiteit ontplooid. Hij organiseerde de Esperanto-cursussen en Esperanto-examens voor de Belgische geïnterneerde soldaten in Harderwijk. Eveneens omstreeks dien tijd gaf hij — daartoe mede in staat gesteld door de courant, waaraan hij verbonden was — een omvangrijk propagandablade uit voor onze wereldtaalbeweging. Door formaat en inhoud werd deze uitgave een buitengewoon succes. Toen de ondergeteekende in 1916 „gemobiliseerd” werd, volgde de heer Pastoor hem op als redacteur van dit orgaan. Hij vervulde die functie tot Juni 1918 toen hij tevens het secretariaat van „Nederlanda Katoliko” neerlegde, want die functie had hij in 1919 overgenomen van den heer van Zwet. Voordien was hij ook korten tijd president van „Nederlanda Katoliko”. Nog eenige jaren heeft de heer Pastoor daarna zijn werk in de Bossche afdeeling gaande gehouden. Men vergete niet, dat zijn actie samenviel met het meest ongunstige tijdperk voor onze beweging, namelijk de laatste jaren van den grooten oorlog en de eerste jaren daarna. Het was een tijd van diepe geestelijke depressie. Bijzonder groot zijn de verdiensten van hem die in dien tijd onze vaan heeft hoog gehouden.

Daarna brengen wij een eerbiedige hulde aan de nagedachtenis van den heer Pastoor, van wien naar waarheid moet worden getuigd, dat hij een voorbeeldig werker was. Waarschijnlijk heeft hij teveel van zijn krachten gevergd, zoodat hij reeds op 48-jarigen leeftijd aan zijn gezin werd ontrukkt.

God zal dezen mensch beloonen voor zijn vruchtbaar leven.

H. DAMEN.

BOEKBESPREKING

(Recensie-exemplaren te zenden aan het Redactie-adres)
(Recenzotajn verkojn sendu al la redakcia adreso).

Esperanto-Kalendaro. Eldono de J. Philip Kruseman, 's-Gravenhage.

Kalendaro kun Esp. teksto sub diversaj bildoj el Esperantujo. Entute 28 folioj. Do ĉiu dusemajno havigas al vi novan bildon. La antaŭfolio montras la portreton de Dr. Zamenhof. Ne arta, sed ne malbela kaj praktika eldono. Kiu por 1937 bezonas bonaspektan murkalendaron mendu ĝin.

Faiflesia Arnoldi. Bildo kun teksto. Verkis kaj aldonis: P. Th. Justesen.

Kopenhavn. Kvarfolio eldonaĵo, en kiu estas priskribita per vorto kaj bildo la parazitajn gigantfiloron Raff. Arn. kiu kreskas en la arbaroj de Sumatro kaj Borneo. Tre interesa kaj por naturamantoj tre rekomendinda. Por du respondkuponoj havebla ĉe la verkisto.

Flirto. De Dan. A. Lord S. J. Eldonis: Kinheim, Heilo, Nederlando

En la Nederlanda lingvo aperis serio da libretoj, kiuj celas dissendi bonajn ideojn kaj belajn idealojn. Ili pritraktas religiajn temojn diversspecajn. La unua tiel nomata „Mallarga libreto” aperis nun en Esperanto. La aliaj sekvas. Arta kovrilo, bona enhavo, malmulta kosto. Katolikaj Esperantistoj zorgu ke „Flirto” baldaŭ malaperas el la eldonejo, kaj ke la kuraĝa entreprenanto povas aperigi la sekvajn numerojn al kiuj ni jam nun scivolas.

Het Esperanto in twintig lessen. — Door A. Blok. 17e Uitgave, herzien door M. de Waard. Sleutel: 9e Uitgave. W. Zwagers, Rotterdam.

Deze 17e druk van het van ouds bekende leerboek voor beginners is geheel herzien. De veranderingen zijn meestal verbeteringen. Zo de ingelaste oefeningen voor herhaling. Voor beginkursussen nog steeds goed bruikbaar en door de mogelijkheid tot aanschaffing in twee deeltjes voor ieder bereikbaar.

Leidraad bij de studie van de Esperanto-Literatuur. Door G. J. Degenkamp. Uitgave van de Fed. van Arb. Esperantisten. Amsterdam.

B.-candidaten, die niet gewoon zijn literatuur te **bestudeeren**, stellen zich voor het examen tevreden met het leren van een hier of daar gevonden uittreksel van het „verhaal”. De schrijver en de vertaler weten ze ook wel op te noemen. Maar het inzicht ontbreekt.

Deze leidraad geeft een antwoord op de vraag, die velen ernstig studerende zich stellen: Hoe krijg ik 't vak literatuur onder de knie. Meer nog, deze leidraad maakt de literatuurstudie tot een werkelijk genot. Ten eerste aanbevolen.

Kalendara por 1937. Eldono de Holanda Esp. Oficejo, Soesterberg.

Dukolore presita sur bona kartono. Okaze de Kristnasko aŭ Novjaro vi povas per tiu kalendara poŝtkarto gratuli viajn amikojn, samtempe donacante al ili praktikan uzeblaĵon, kiu havas valoron por tuta jaro. Malmultekosta.

Marista Kanto. Laŭ angla kanto. Teksto reverkita de F. W. Beunting. Eldonejo: Esperantista Reprezentantaro Bruselo, Nieuwenhovestr. 77.

Belaspekta eldono de nova kanto kun pianomuziko. La teksto estas tre sprita kaj harmonias kun la melodio tre vigla. Taŭga kanto per esti kantata en Esperantaj kluboj. La simpla pianoakompano pliagrabiligas la kantadon. Malalta prezo ebligas la aĉeton.

JUNULARRUBRIKO

BESTE NEEFJES EN NICHTJES

Onlaugs heb ik voor een heel moeilijke keuze gestaan. Door drukke werkzaamheden moest ik kiezen tussen 2 belangrijke dingen: 1e de Jeugdclub te Haarlem stopzetten of 2e mijn ander werk, „met de pen” stopzetten.

Die gedwongen keus was voor mij zéér moeilijk!

Om een oplossing te vinden, heb ik mij tot verschillende personen gewend en daaruit is mij gebleken, dat het 't beste was de jeugdclub te doen ophouden, hoe zeer mij dit ook spijt!

Dit betekent echter voor N.K. een afdeling minder, maar geen inkomsten minder, want het bedrag, dat N.K. daardoor zou moeten missen, zal ik nu uit eigen kas als jaarlijkse bijdrage geven.

Beste Vrienden, een nieuw jaar is begonnen! Moge dit een jaar zijn van grote bloei van „Nederlands Katoliko"! Dat hoop ik van ganser harte!

Omtrent de plannen voor Esperanto-propaganda tijdens de Jamboree kan ik momenteel nog niets publiceren, omdat nog gèèn vergadering is gehouden.

Wel bleek van verschillende zijden hiervoor zeer grote belangstelling te bestaan o.a. van de Katholieke Poolse Verkenmers, waarvan hieronder een schrijven volgt:

Lwów, dnia 24-11 1936.

Karaj Skoltfratoj,

Ni kore gratulas la enkondukon de esperanta rubriko en via gazeto „Goudland”.

Speciale nun, en jaro de jamboreo tia decido viaflanke estas laŭdinda. Propagando per Esperanto farata por via Patrujo kaj jamboreo multe kaj certe efikos.

Ni atendas rapidan sendon de via revuo.

Tutkore skoltfrate salutas.

kaj deziras al vi pluan kaj planan sukceson.
la Redakcio de „Skaut”.

Tot slot wil ik nog even de namen vermelden van de geslaagden van de R. K. Jeugdafdeling van N.K. te Arnhem, voor diploma A: Marie Huberts, Bertha Langeslag, Truus Pierik, Annie Maré en Toos Berends. Aan al deze gelukkigen de hartelijke gelukwensen!

Laten dit jaar 1937 ook vele jeugdige Kath. Esperantisten deelnemen aan het Kath. Intern. Esperanto-congres te Den Haag! Dit nieuwe jaar heeft in velerlei opzichten voor de Esperantisten een grote betekenis!

Aan alle lezers en lezeressen van deze rubriek, groot en klein, wens ik een Zalig Nieuwjaar!

ONKLO JOHANO.

TAALVRAAGSTUKKEN

A. TAALRUBRIEK VOOR BEGINNERS.

Wegens verhuisdrukte van de redacteur van de A-rubriek zal in dit nummer de oefening voor de beginners niet kunnen verschijnen.

Het nieuwe adres van den heer J. J. FILOTT is: *Willemstraat 91, HEERLEN*.

B. TAALRUBRIEK VOOR MEER GEVORDERDEN.

Traduko

de la Nederlandaj frazoj de la antaŭa N.K.-numero (dumaniere):

1. a Mi ricevis leteron, *kiu enhavis* foton.
b Mi ricevis leteron *enhavantan* foton.
2. a En la laboro de S-ro Schleier mi vidas malfeliĉan provon, *kiu estas konstruita* sur erara fundamento kaj *kiu ne havas estontecon*.
b En la laboro de S-ro Schleier mi vidas malfeliĉan provon *konstruitan* sur erara fundamento kaj *ne havantan* estontecon.
3. a Mi vidas la knabojn, *kiuj ludas*.
b Mi vidas la knabojn *ludantajn*.
4. a Mi vidas la knabojn *ludi*.
b Mi vidas la knabojn *ludantaj*.
5. a Li deziras la ovon, *kiu estas kuirita*.
b Li deziras la ovon *kuiritan*.
6. a Li deziras, *ke la ovo estu kuirita*.
b Li deziras la ovon *kuirita*.

EXAMEN-OPGAAF, ARNHEM 21 NOVEMBER 1936.

Ter vertaling in Esperanto:

EEN GELUKKIG TOEVAL

De aardige villa „Ma Retraite”, omgeven door een vrij grote tuin en een boomgaard, ligt aan de grote weg, maar wat afgelegen en een goed uur gaans van het naaste dorp. Sinds een maand of acht is deze villa bewoond door den heer Lagas en zijn dienstbode. Vroeger had Lagas in de hoofdstad een goed beklante kruidenierswinkel, waarin hij heel wat geld verdiende. Ze waren toen met hun vieren: de man, de vrouw, een dochter en een zoon, een gelukkig gezin.

Maar het leven, dat dikwijls zo wreed is, ontnam hem alles wat hij lief had. Zijn dochter trouwde en ging naar Indië; zijn

vrouw werd het slachtoffer van een griep-epidemie; kort daarop zei zijn zoon, die student was, tegen hem, dat hij zijn studiën niet wilde voortzetten, en toen Lagas zich daartegen verzette, was hij weggegaan, en zijn vader wist niet, wat er van hem geworden was. Lagas had zich uit de zaken teruggetrokken en was buiten gaan wonen.

Nu is het winter. Een dikke laag sneeuw bedekt de velden en wegen en het vriest hard. Het is elf uur 's avonds. Lagas is op het punt naar bed te gaan. Tot zijn grote verbazing wordt er gebeld. De meid doet open en komt zeggen:

„Mijnheer, daar is een chauffeur; hij zegt, dat hij niet verder kan, en hij vraagt of hij de nacht onder uw dak mag doorbrengen. Het is zo koud en het dorp is zo ver”.

Lagas aarzelt... een vreemdeling... misschien een misdadiger ...Dan zegt hij: „Laat den man binnenkomen”.

De chauffeur gaat de kamer binnen, maar op hetzelfde ogenblik hoort de stomverbaasde dienstbode de dubbele kreet: „Vader! Jan!” en ziet ze de beide mannen in elkaars armen.

Jan zegt stamelend, dat hij meer dan eens heeft willen terugkeren naar zijn vader, maar dat valse schaamte hem weerhouden heeft. Hij vraagt vergiffenis en belooft zijn studiën weer ernstig te zullen opnemen.

Pristudu la respondojn al jenaj demandoj:

Pri la Literaturo de Esperanto.

11. Kiaj teknikaj vortaroj ekzistas?
12. Kiujn librojn tradukis S-ro Bulthuis?
13. Kiujn internaciajn gazetojn vi konas?
14. Kiuj estas la plej konataj originalaj verkistoj?
15. Kiu estis la unua? Kiu la dua?

Pri la Historio kaj Organizo de Esperanto.

16. Kiam aperis nova gazeto?
17. En kiu lando Esperanto poste enradikiĝis?
18. Kiu laboris tie? Kiu klubo akcelis Esperanton?
19. Nomu kelkajn nomojn de tiamaj francaj esperantistoj.
20. Kiam okazis la unua Universala Kongreso de Esperanto kaj kie?

FRATER WIGBERTUS VAN ZON.